Annus III. - Vol. III. Die 12 Iulii 1911. Num. 9.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Motu Proprio, pag. 305; Epistolae, pag. 310. — II. *S. C. Rituum:* Decretum de interpretatione Motus Proprii « Inter multiplices, pag. 317; Baiocen. Canonizationis B. Joannis Eudes, pag. 317; Neapolitana. Confirmationis cultus Servi Dei Iacobi Capocci, pag. 319; Romana seu Westmonasterien. Beatificationis et Canonizationis Servi Dei Dominici a Matre Dei, pag. 320; Baionen. Nova Dubia, pag. 322. — III. *S. R. Rota:* Parisien. Nullitatis matrimonii, pag. 324. — IV. *Signatura Apostolica:* Romana seu Salernitana. Refectionis damnorum, pag. 335.

Diarium Romanae Curiae: nomine, onorificenze, necrologio, pagine 335-336.

ROMAE
TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCXI.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, L. 15.
Unius fasciculi, L. 1.

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

ACTA PII PP. X

Motu Proprio

PAG.

I. De diebus festis - *2 Iulii 1911* 305

II. De novo Sanctuario in territorio Neptunensi cum spirituali populi adsistentia - *28 Iunii 1911* 307

Epistolae.

I. Ad V. E. Ioachim Card. Arcoverde de Albuquerque Cavalcanti, Archiepiscopum S. Sebastiani fluminis Ianuarii, ceterosque Brasiliae Archiepiscopos et Episcopos qui Paulopolitano Antistitum conventui interfuerunt - *18 Decembris 1910.* 310

II. Ad V. E. Gregorium S. R. E. Presbyterum Cardinalem Aguirre, Archiepiscopum Toletanum, de coetu Eucharistico Matriti celebrando - *5 Iunii 1911.* 313

III. Ad V. E. Iulium S. R. E. Presbyterum Cardinalem Boschi, Archiepiscopum Ferrariensem, Episcopum Comaclensem, ceterosque Venerabiles Fratres Archiepiscopos et Episcopos Aemiliae regionis - *10 Iunii 1911.* 315

IV. Ad R. P. D. Fridericum Fuzet. Archiepiscopum Rothomagensem ob erectum B. Ioannae De Arc publicum monumentum - *10 Iunii 1911* 316

S. CONGREGATIO RITUUM.

I. Decretum super interpretatione Motus Proprii « Inter multiplices » - *24 Maii 1911* 317

II. *Baiocen.* - Canonizationis Beati Ioannis Eudes Missionari Apostolici et Institutoris Congregationis Iesu et Mariae necnon Ordinis B. M. V. de Charitate - *14 Iunii 1911* 317

III. *Neapolitana.* - Confirmationis cultus ab immemorabili tempore praestiti Servo Dei Iacobo Capoccio a Viterbio Ordinis Eremitarum S. Augustini, Archepiscopo Neapolitano, beato nuncupato - *14 Iunii 1911.* 319

IV. *Romana seu Westmonasterien.* - Beatificationis et Canonizationis Servi Dei P. Dominici a Matre Dei Sacerdotis Professi e Congregatione Cler. Regul. Excalceatorum Sanctissimae Crucis et Passionis D. N. I. C. - *14 Iunii 1911* 320

V. *Baionen.* - Nova dubia - *8 Iunii 1911.* 322

Annus III. - Vol. III. Die 12 Iulii 1911. Num. 9.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

I.

MOTU PROPRIO

DE DIEBUS FESTIS.

Supremi Disciplinae Ecclesiasticae custodes et Moderatores Pontifices Romani, si quando christiani populi bonum id Ipsis suaderet, sacrorum Canonum sanctiones relaxare benigne consueverunt. Nos quidem Ipsi, quemadmodum iam alia, ob mutatas temporum et civilis societatis conditiones, immutanda existimavimus, ita etiam in praesens ecclesiasticam legem de festis diebus ex praecepto servandis, ob peculiaria aetatis adiuncta, opportune temperandam censemus. Lata enim terrarum marisque spatia, mira nunc celeritate homines percurrunt, facilioremque per expeditiora itinera aditum ad eas nationes nanciscuntur, quibus minor est festivitatum de praecepto numerus. Aucta etiam commercia, et citatae negotiorum tractationes videntur ex interposita frequentium festorum dierum mora aliquid pati. Succrescens denique in dies rerum ad vitam necessariarum pretium stimulos addit, ne saepius servilia opera ab illis intermittantur quibus est victus labore comparandus.

His de causis iteratae preces, praesertim postremis hisce temporibus, Sanctae Sedi adhibitae sunt ut festivitatum de praecepto numerus minueretur.

Haec omnia Nobis animo repetentibus, qui unam christiani populi salutem cordi habemus, opportunum maxime consilium visum est festos dies ex Ecclesiae mandato servandos imminuere.

Itaque, Motu Proprio et matura deliberatione Nostra, adhibitoque consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium qui ad Ecclesiae leges in Codicem redigendas incumbunt, haec quae sequuntur de festis diebus edicimus observanda.

I. Ecclesiastico praecepto audiendi Sacri et abstinendi ab operibus servilibus hi tantum, qui sequuntur, dies subiecti manebunt: Omnes et singuli dies dominici, festa Nativitatis, Circumcisionis, Epiphaniae et Ascensionis Domini Nostri Iesu Christi, Immaculatae Conceptionis et Assumptionis Almae Genitricis Dei Mariae, Beatorum Petri et Pauli Apostolorum, Omnium denique Sanctorum.

II. Dies festi Sancti Ioseph, Sponsi Beatae Mariae Virginis, et Nativitatis Sancti Ioannis Baptistae, uterque cum octava, celebrabuntur, tamquam in sede propria, prior, Dominica insequente diem XIX Martii, immoto permanente festo si dies XIX Martii in Dominicam incidat; alter, Dominica quae festum Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum antecedat. Festum vero Sanctissimi Corporis Christi, idemque cum octava privilegiata, Dominica post Sanctissimam Trinitatem, tamquam in sede propria, celebrabitur, statuta pro festo Sacratissimi Cordis Iesu feria VI intra octavam.

III. Ecclesiastico praecepto, quod supra diximus, dies festi Patronorum non subiacent. Locorum autem Ordinarii possunt solemnitatem exteriorem transferre ad Dominicam proxime sequentem.

IV. Sicubi aliquod festum ex enumeratis legitime sit abolitum vel translatum, nihil inconsulta Sede Apostolica innovetur. Si qua vero in natione vel regione aliquod ex abrogatis festis Episcopi conservandum censuerint, Sanctae Sedi rem deferant.

V. Quod si in aliquod ex festis quae servata volumus, dies incidat abstinentiae vel ieiunio consecratus, ab utroque dispen-

samus; eamdemque dispensationem etiam pro Patronorum festis, hac Nostra lege abolitis, concedimus, si tamen solemniter et cum magno populi concursu ea celebrari contingat.

Novum Apostolicae sollicitudinis argumentum huiusmodi praebentes, spem Nos certam fovemus, fideles universos iis etiam diebus, quos nunc de numero festivitatum praecepto obstrictarum expungimus, suam in Deum pietatem et in Sanctos venerationem, non minus quam antea, fore testaturos, ceterisque diebus festis, qui in Ecclesia servandi supersunt, diligentiore, quam antehac, studio observandum praeceptum curaturos.

Contrariis quibusvis, licet speciali et individua mentione dignis, non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die II mensis Iulii MCMXI, Pontificatus Nostri anno octavo.

PIVS PP. X.

II.

MOTU PROPRIO

DI UN NUOVO SANTUARIO NEL TERRITORIO DI NETTUNO COME ASSISTENZA SPIRITUALE DELLA POPOLAZIONE.

Nel vasto territorio, che si distende nella Parrocchia di Nettuno, della Diocesi Suburbicaria di Albano, e in altre Parrocchie delle Diocesi di Ostia e Terracina accorrono ogni giorno più, per la coltivazione dei campi e per le crescenti industrie, nuovi abitatori, che, dispersi a grandi distanze dalle chiese parrocchiali, incontrano gravi difficoltà per adempiere i doveri religiosi, e mancano della necessaria assistenza negli spirituali bisogni. Ora dovendo provvedere alle urgenti necessità di questi nostri figli, col pieno assenso dell'Emo Sig. Card. Vescovo di Albano, persuaso egli pure di uno straordinario provvedimento, col Breve del 14 Gennaio p. p. abbiamo demandato ai Religiosi Passionisti, che hanno nella Parrocchia di Nettuno un loro Convento, la missione di provvedere alla cura di quelle anime. Non essendo poi suffi-

ciente a contenere quella popolazione dispersa il piccolo Santuario aderente al Convento, in cui si venera l'imagine prodigiosa di Maria SSma delle Grazie, Santuario ceduto fin dal 1884 dal Rmo Capitolo della Collegiata e dalla Confraternita del SSmo Sacramento ai prelodati Padri Passionisti, il 3 Giugno corr. abbiamo acquistato dagli stessi Padri in nome della S. Sede Apostolica ed in atti del D.r Severino Urbani duemila metri quadrati di terreno sul quale erigere una nuova Chiesa, che coll'aiuto di Dio e colle elemosine specialmente dei buoni cittadini di Nettuno, tanto devoti della Vergine, speriamo di veder presto compiuta.

Per ovviare poi alle difficoltà, che potrebbero insorgere tanto per l'officiatura della Chiesa come per la cura delle anime, confermando quanto abbiamo stabilito nel Breve 14 Gennaio p. p., e avendo presente ciò che fu convenuto nell'atto di cessione dell' 8 Aprile 1884, e successivamente colla Convenzione fra il Rmo Capitolo della Collegiata di Nettuno e la veneranda Congregazione dei Passionisti approvata il 20 Febbraio 1909, stabiliamo e confermiamo:

1.° Che il nuovo Santuario di assoluta proprietà della S. Sede è affidato ai Reverendi Padri Passionisti, i quali pure immediatamente soggetti alla S. Sede godranno di tutti i privilegi loro concessi dalla Bolla di approvazione « *Supremi Apostolatus* » e specialmente riguardo alla facoltà di questuare;

2.° Che i Padri deputati dai Superiori dell'Ordine all'officiatura del Santuario e alla cura delle anime, prima di esercitarne gli officî dovranno presentare le Patenti di confessione all'Emo Sig. Cardinale Vescovo di Albano, che darà gli ordini opportuni alla sua Curia perchè sieno loro consegnati tutti gli anni gli Olii Santi per l'estrema Unzione e pel Battesimo;

3.° Che i Padri si obbligano a tenere nel Santuario e almeno in quattro Cappelle sparse nella campagna in tutte le Domeniche e feste la spiegazione del S. Vangelo e il catechismo al popolo: celebrando nelle quattro Cappelle la Santa Messa;

4.° Che i Padri coll'officiatura regolare del Santuario in ore diverse da quelle delle funzioni ordinarie nella Collegiata di Nettuno, avranno in custodia le imagini di Maria Santissima delle Grazie e di S. Sebastiano e S. Rocco col diritto però al Clero della Collegiata:

a) di celebrare il Triduo di preparazione alla festa di Maria Santissima, la quale ha luogo la prima Domenica di Maggio e

b) di portare processionalmente nella Collegiata ogni anno dette sacre Imagini, cioè quella di Maria Santissima il sabato antecedente la prima Domenica di Maggio, e quelle di S. Rocco e S. Sebastiano la sera del 15 Agosto, coll'obbligo di riportarle rispettivamente la seconda Domenica di Maggio e la Domenica susseguente il 15 Agosto;

5.° Che della cera offerta dai fedeli in occasione di queste processioni, finita l'ottava della Madonna, ed entro il mese di Agosto quella che sopravanzasse sarà riportata al Santuario;

6.° Che tutte le offerte fatte al Santuario saranno amministrate, secondo la mente degli oblatori, dai Religiosi, che renderanno conto ogni anno alla S. Sede, e custodiranno anche i doni votivi nella cassa così detta del tesoro collocata nel Convento, facendosi garanti di tutti gli oggetti, che saranno descritti in doppio esemplare, da tenersi l'uno dai Religiosi, l'altro dal Rmo Arciprete della Collegiata;

7.° Che per l'amministrazione del Battesimo specialmente nelle Cappelle rurali per comodo dei Padri vi sarà nel Santuario una pila di marmo chiusa a chiave e debitamente adorna, in cui si conserverà l'acqua, che gli stessi Padri andranno a prendere dal fonte Battesimale di Nettuno nei due Sabati precedenti le Domeniche di Pasqua e di Pentecoste;

8.° Che i Religiosi faranno i funerali e accompagneranno al cimitero le salme tutte le volte, che non potessero prestarsi i rispettivi Parrochi, ai quali in tal caso sarà data la quarta funeraria;

9.° Che i Religiosi daranno al termine d'ogni anno agli uffici parrocchiali la nota dei Battezzati, dei Morti e dei Matri-

moni, ai quali ultimi avranno assistito colla autorizzazione implorata e ottenuta in ogni caso dai rispettivi Parrochi.

Abbiamo minutamente accennato a tutte queste funzioni per togliere qualunque discrepanza che potesse insorgere per asseriti diritti o per trascurati doveri. Sicuri peraltro, che tanto i Sacerdoti di Nettuno e delle altre Parrocchie limitrofe come i Religiosi Passionisti, in amorevole accordo fra loro, non avranno di mira che il bene spirituale delle anime, impartiamo a tutti di cuore l'Apostolica Benedizione.

Dal Vaticano, li 28 Giugno 1911.

PIVS PP. X.

EPISTOLAE

I.

AD V. E. IOACHIM CARD. ARCOVERDE DE ALBUQUERQUE CAVALCANTI, ARCHIEPISCOPUM S. SEBASTIANI FLUMINIS IANUARII, CETEROSQUE BRASILIAE ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS QUI PAULOPOLITANO ANTISTITUM CONVENTUI INTERFUERUNT.

Dilecte Fili Noster ac Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Paulopolim nuper congressi litteras ad Nos dedistis, quae tanto iucundiores acciderunt quanto maior in illis vestra eminet cum Petri Cathedra necessitudo et in Nos pietas obsequio plena. Utraque vero eminet quam maxime, sive ea recolatis quae novissimo hoc tempore ex Apostolica Sede in civitates vestras manarunt benefacta, sane neque pauca neque obscura; sive libeat curas persequi quae, premente tam acri catholicorum institutorum oppugnatione, sollicito vehementer animo Nos tenent; sive demum placeat laetabilia celebrare quae catholico nomini progredientes afferunt Ecclesiarum vestrarum conditiones. Postrema haec, dilecte Fili Noster ac Venerabiles Fratres, praecipua quadam animi iucunditate accepimus. Divino enim consilio Christi Ecclesiae gubernandae praepositi, voti compotes efficimur cui ardentissime inhiamus, quum, optimâ fratrum ac filiorum navitate, Eccle-

siam videmus dilatare locum tentorii sui et christianis florere virtutibus. Propensissima vero voluntate in Brasilianam ferimur Ecclesiam praeclara Nobis portendentem, eamque volucri itinere in laetiorem usque statum venturam cupimus. Quod felicius eveniet, si, consilia exsequuturi quae in praefata congressione iniistis, ad ea, prae ceteris, intendatis animos quae apprime valent ad fidem, penes vos, muniendam firmius latiusque propagandam. Intelligi volumus de Clero rite instituendo ac moderando, deque invehenda ac provehenda, apud vestrates, ea catholicorum institutorum providentia, quae vulgo audit « Actio Popularis Catholica ». Multa sane eaque saluberrime constituta hac de re habetis in actis Concilii Plenarii Americae Latinae, cuius scita diligentiae vestrae quam possumus maxime commendamus. At vero cum ea, quae innuimus, rerum capita eiusmodi sint quae, tempore quo utimur, et curas Nostras et operam vestram vehementius efflagitent, libet in iis aliquantulum scribendo immorari, ut navitati vestrae Nostra praeluceant hortamenta.

Quod ad cleri attinet disciplinam, curate diligenter, dilecte Fili Noster ac Venerabiles Fratres, ut sacri ordinis alumni et bonitatem et disciplinam et scientiam rite doceantur. Discant ii scilicet in primis iugo Domini assuescere, perfectioni vacare propriae, aeternae proximorum salutis ardere desiderio: tum ea haud negligant adiumenta doctrinae quae, nostra praesertim aetate, sunt maxime necessaria sive ad refellendos errores, sive ad revelatas veritates tuendas atque uberiore cum fructu vulgandas. Postquam vero sacerdotio iidem aucti sunt, ne indulgeant otio, neve saecularibus sese implicent negotiis; at vero, seniorum sacerdotum, ac praesertim Curionum, auspicio et ductu, conferant in vitae usum quae sibi in sacris Seminariis pararint pietatis doctrinaeque subsidia. — Ne demum, decursu temporis, eorum corda de humano pulvere sordescant, aut desuetudine obliterent optimas illas disciplinas quas et multa die ac labore plurimo in scholis acquisiverint, providâ Episcoporum curâ ea clericis paranda sunt adiumenta, quibus opportune consulatur tum integrandis ad sanctitatem animis, tum doctrinae, praesertim sacrae, instaurandae.

Et ad priora quod pertinet, hoc praecipue volumus, clericos vestros omnes, vobis praeeuntibus, spiritualibus identidem vacare exercitationibus. Experiundo noveritis, dilecte Fili Noster ac Venerabiles Fratres, pios huiusmodi animorum recessus, dummodo rite frequententur, ad virtutes in clericis excitandas quae eorum ordinis sunt propriae, vim habere mire efficacem salutaremque. In meditatione enim rerum caelestium divinus exardescit ignis, et ad cor illius loquitur Dominus qui,

negotiis omnibus abdicatis, in solitudinem secedit, ut cogitet dies antiquos et annos aeternos in mente habeat. — Ceterum haec omnia et alia etiam plurima, clericis sancte instituendis accommodata, fusiori sermone prosequuta reperietis in *Exhortatione* Nostra *ad catholicum Clerum.* Documentum hoc, in quo cor Nostrum ad universos patuit sacrorum administros, clericis, quos in vobis habetis, commemorari saepius ac celebrari iuverit. Quisque vero vestrum hoc probe intelligat notatumque animo habeat: si probatum habuerit clerum qualem monita praestant quae in praefata dedimus *Exhortatione,* sentiet profecto allevari sibi pastorales curas, easque longe uberiores fieri quesitorum fructuum copia.

Quod vero ad alterum spectat pastoralis sollertiae caput, quae sit socialis catholicorum actionis indoles, quae normae servandae ut eadem salubrior civitati eveniat, accepistis ex litteris encyclicis Decessoris Nostri f. r. Leonis XIII *Quod Apostolici muneris, - Rerum novarum* et *Graves de communi;* quarum omnium doctrinam ac praecepta, in unum collecta ac digesta, habetis in *Motu proprio* quem, ad popularem actionem christianam moderandam, edidimus die XVIII Decembris MCMIII. Imo quisque vestrum, hac in re, lucem mutuare poterit ex ipsis encyclicis litteris « *Il fermo proposito* » quas die XI Iunii MCMV dedimus Italiae Episcopis ut amplior, penes Italos, actio eadem fieret ac tutior. - Hanc porro, de qua loquimur, catholicorum actionem christiano more socialem, esse etiam vobis, Dilecte Fili Noster ac Venerabiles Fratres, vestris in civitatibus summa ope celebrandam, edocet aetatis ratio id genus consociationibus ac socialibus operibus refertissimae: exposcit christiana caritas qua iubemur gratificari invicem, studio scilicet quod de aeterna animarum salute sit prae primis sollicitum, quodque ea non praetermittat quae usui sunt et adiumento vitae; clamant ac vehementer clamant christianae plebis rationes, quae malis turbulentorum hominum studiis, in maius quotidie vocantur discrimen. Mature eidem opitulandum, ne malesuadâ inopiâ atque insidiis circumventa, in socialistarum incidat anfractus, et a religione, a fide misere desciscat.

Unum libet adiicere, quod iuvandae clericorum navitati ac populari actioni provehendae, proderit quamplurimum. Vos certo haud fugit, Dilecte Fili Noster ac Venerabiles Fratres, quantam, sive in aedificationem sive in destructionem, vim exerant ephemerides adsimilesque ex intervallo paginae, quae quum minimi veneant, facile omnibus praesto sunt, opiniones, quibus imbuuntur, longe lateque satûrae: et ipsi vos videtis quantum iisdem hodie abutuntur impii. Vestram igitur pastoralem navitatem in hoc etiam versari cupimus diligentissime, ut nempe in optimis commentariis, optima gregibus vestris paretis pascua. Non

deerunt sane in vobis catholici viri doctrina ac virtute praestantes. His scribendi munus demandetur, auspicio vestro obeundum: prudentia vero, caritate et, iis qui praesunt, obsequio, quae eos decent qui veri rectique iura sanctissima tutanda suscipiunt. Postquam vero catholica diaria in lucem prodierint, ne bonorum tantum manibus terantur; sed adnitendum ut quam latissime disseminentur, ad omnes perventura, ad eos praesertim quos christiana caritas a corruptis pravarum ephemeridum fontibus vult revocatos. Ita fiet profecto ut quaerentibus regnum Dei et iustitiam eius, haec etiam, quae fert aetas, typographicae artis adiumenta cooperentur in bonum.

En ea habetis, Dilecte Fili Noster ac Venerabiles Fratres, ad quae, prae ceteris, vos animos adiicere velimus. Si, quod minime diffitemur, dicto audientes, in haec rerum momenta gravissima cogitatione omni curaque incumberitis, clericis profecto utemini qui *sal terrae* sint ac *lux mundi*: horum studiis studia occurrent praestantiorum laicorum qui populari se dedant actioni: et ita, multiplicatis hominum rerumque praesidiis, in gregibus vestris optatae florebunt virtutes laudesque christianae, iisdemque laetabimini *ut qui laetantur in messe.*

Auspicia rerum secunda ac praecipuae benevolentiae Nostrae testimonium praebeat Apostolica Benedictio, quam vobis, Dilecte Fili Noster ac Venerabiles Fratres, Clero, populo cuique vestrum credito, peramanter impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XVIII Decembris MCMX, Pontificatus Nostri anno octavo.

PIUS PP. X.

II.

AD V. E. GREGORIUM S. R. E. PRESBYTERUM CARDINALEM AGUIRRE ARCHIEPISCOPUM TOLETANUM, DE COETU EUCHARISTICO MATRITI CELEBRANDO.

Dilecte fili Noster, salutem et apostolicam benedictionem. — Qui propediem ex omnibus terrarum partibus Matritum convenient catholici, ut sollemnem coetum Eucharisticum, te, Legato Nostro, praesidente, celebrent, eos bene multos fore, Nos quidem audimus valde libenter: cumque perspectum habeamus tuorum praesertim popularium ardorem religionis et Fidei, non difficile coniicimus, singularis magnificentiae futuros esse honores, qui Sacramento Augusto apud vos apparantur. Profecto, si nulla re, quae ad catholicam professionem pertineat, decet populum

Hispanum a quoquam superari, minime omnium decet in cultu Domini Nostri, sub velis mysticis nobiscum versantis: quandoquidem proprium Hispaniae ornamentum ille exstitit, qui ob insigne huius Sacramenti studium Eucharisticis coetibus et sodalitiis datus est patronus coelestis, Paschalis Baylon. Iam vero ita rem vobis evenire cupimus, ut non solum coeuntium frequentia aut caerimoniarum splendore, sed etiam et maxime ubertate fructuum iste conventus nobilitetur. Etenim huc omnino spectare vestra debent consilia, quo potissimum curae cogitationesque Nostrae sunt conversae, ut homines ad maiorem adducantur et cognitionem et amorem et consuetudinem Iesu Christi. Intelligitis autem ipsi in pia religiosaque communicatione Sacramenti vivifici esse omnia; ob eamque causam in primis oportere apud christianos, non tantum qui adulta aetate, sed quicumque rationis sunt compotes, usus Eucharistiae frequens atque adeo quotidianus invalescat. Primum omnium igitur ea, quae sunt in hoc genere praecipua ex recentioribus actis Sedis Apostolicae, id est Decessoris Nostri illustris Encyclicas Litteras *Mirae caritatis*, et utrumque Decretum Nostrum *Sacra Tridentina Synodus* et *Quam singulari*, proposita animis vestris habebitis nempe ad considerandum, quibus viis possint toto orbe catholico plenius ac felicius ad effectum pervenire. Praeterea, omnia propagare latius, quaecumque sunt alendae erga Eucharistiam communi religioni salubriter instituta, vestrae diligentiae pietatisque erit. Nos illud magnopere probamus, quod multis locis fieri consuevit, ut nullus sit Dominicus festusque dies, quin ad universa templa et sacella publica utriusque Cleri ostensione Sacramenti benedicatur adstantibus: idque ut inducatur in morem ceterarum dioecesium scitote optabile admodum Nobis esse. Pergratum etiam Nobis feceritis, si crebras salutationes, si adorationes perpetuas, si sollemnes supplicationes delitescentis Dei vobis curae fuerit omni ope provehere. At praecipue animos attendite ad rem eiusmodi, quam nemo divinae Eucharistiae cultor, qui rite sit de sempiterna fratrum salute sollicitus, neglexerit. Cognitum est, nimium saepe solere, ob perversam opinationem humanitatis et misericordiae, hoc pessimi officii praestari morientibus, ut sacerdos non advocetur, nisi cum postremus torpor sensuum mentem ad externa iam hebetaverit. Ita cernere passim licet homines christianos hinc decedere non refectos de Christi Corpore, quod unicum viaticum est ad caelestem patriam. Vos igitur summo studio contendite tam perniciosi mali delere stirpes et vulgo persuadere hoc germanae caritatis praeceptum, ut, qui periculose decumbant, iis tanta melioris vitae adiumenta, quam primum possit, ministrentur. — Restat, ut consiliis coeptisque vestris divinae gratiae munera precemur, quod ex animo

facimus, auspice benedictione apostolica, quam ipsam praecipuae benevolentiae Nostrae testem, tibi, dilecte Fili Noster, et omnibus qui coetus istius erunt participes, amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die v mensis Iunii MCMXI, Pontificatus Nostri anno octavo.

PIUS PP. X.

III.

AD V. E. IULIUM S. R. E. PRESB. CARD. BOSCHI ARCHIEPISCOPUM FERRARIENSEM, EPISCOPUM COMACLENSEM CETEROSQUE VENERABILES FRATRES ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS AEMILIAE REGIONIS.

Dilecte fili Noster, Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Vestram ex more communem epistolam nuper accepimus, non eam Bononia, ut assolet, sed Ferraria datam; cuius quidem urbis deligendae hoc anno ad habendum coetum ea fuit vobis sane probabilis causa, ut apud optimum in episcopatu collegam, virum eminentissimum, per diem ei faustum, adessetis, eiusque sanctam laetitiam, participando coram, augeretis. Equidem tale genus officii laudamus vehementer et probamus, ut ceteroqui omnia, quae fraternam, sacrorum praesertim antistitum, caritatem foveant. Vestrum autem inter vos coniunctionem oportet summam esse, quando tam arcte omnes cohaeretis cum hac Apostolica Sede, tantaque studiorum conspiratione contenditis, ut quas pro christianae reipublicae salute praescriptiones dedimus, eae vestris in ecclesiis fidelissime efficiantur. Gratulamur vero, quod satis bonos laborum exitus vobis Deus adhuc tribuerit; vel optimos tribuat in posterum, cupimus. Atque, auspicem divinae gratiae eandemque Nostrae testem benevolentiae, apostolicam benedictionem vobis, dilecte Fili Noster et Venerabiles Fratres vestroque Clero ac populo amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die x mensis Iunii anno MCMXI, Pontificatus Nostri octavo.

PIUS PP. X.

IV.

AD R. P. D. FRIDERICUM FUZET, ARCHIEPISCOPUM ROTHOMAGENSEM OB ERECTUM B. IOANNAE DE ARC PUBLICUM MONUMENTUM.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Delectarunt eae Nos litterae, a te nuper, Venerabilis Frater, et a pluribus in episcopatu collegis communiter missae, quibus fecistis Nos certiores de sacris sollemnibus istic actis, quum et publicum monumentum Ioannae De Arc dedicaretur simul cum memoria Cardinalis Thomas, qui cultor eius eximius fuisset, et grates Deo persolverentur ob traductam mille ante annis Normanniam ad catholicam Fidem. Gratum enim optatumque Nobis accidere palam est, quidquid sit indicio Galliam Nostram studiosam esse religionis avitae, pieque memorem gloriosae vetustatis, unde tanta sibi hereditas venit. Aequum est aut Virginem magnanimam insigni ac mansuro testimonio admirationis et gratiae ab ea ornari civitate, quae iniqui fuit iudicii et supplicii testis. Quod vero scribitis vovere vos, ut mature summos honores caelestium Ioannae decerni liceat, idem Nostrum est votum, idque Deo benigno commendamus. Auspicem interea divinorum munerum, vobis ac primum tibi, Venerabilis Frater, vestroque Clero et populo apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die x mensis Iunii anno MCMXI, Pontificatus Nostri octavo.

PIUS PP. X.

S. CONGREGATIO RITUUM

I.

DECRETUM SUPER INTERPRETATIONE MOTUS PROPRII " INTER MULTIPLICES ".

Super legitima interpretatione art. II, n. 14 et 34 et art. III, n. 43, in Motu Proprio *Inter multiplices*, diei 21 Februarii 1905, Sacrae Rituum Congregationi sequens quaestio proposita fuit:

An Canonicus rite adscriptus Capitulo, quod collegialiter gaudet privilegiis seu insignibus et iuribus ad Protonotarios Apostolicos, vel supranumerarios, vel ad instar participantium pertinentibus, ius aliquod acquisierit, quo inter Praelatos Domesticos cum expeditione Brevis recenseatur?

Et Sacra eadem Congregatio, audito Commissionis Liturgicae suffragio, reque accurato examine perpensa rescribendum censuit:

Negative, et adscriptionem coetui Praelatorum Domesticorum unice pendere ex benigna liberalitate Summi Pontificis, attentis, in singulis casibus, omnibus circumstantiis et specialibus meritis personae.

Quam resolutionem, Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem eidem Sacro Consilio Praefectum relatam, Sanctitas Sua ratam habuit et probavit; simulque eiusmodi interpretationem tamquam veram et authenticam declaravit.

Die 24 Maii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

II.

BAIOCEN.

CANONIZATIONIS BEATI IOANNIS EUDES MISSIONARII APOSTOLICI ET INSTITUTORIS CONGREGATIONIS IESU ET MARIAE NECNON ORDINIS B. M. V. DE CHARITATE.

Evulgatis Litteris Apostolicis in forma Brevis Sanctissimi Domini Nostri Pii divina providentia Papae X beatorum coelitum honores decernentibus Ven. Servo Dei Ioanni Eudes, Missionario Apostolico, Confes-

sori, solemniisque insimul Beatificationis in Patriarchali Basilica Vaticana, coram frequentissimo clero et populo, ex dissitis quoque locis confluente, peractis die 25 Aprilis an. 1909, indultam novensili Beato venerationem Christifidelium pietas et fiducia in ipsum clariores in dies subsequutae sunt, quae longe lateque patent intra et extra Europam, auctae etiam post triduanas festivitates per annum a beatificatione decursum, iuxta morem, celebratas. Quum vero nova signa et prodigia, Beato Ioanne intercedente, divinitus patrata ferantur, firma spes affulsit Causae actoribus ipsisque Institutis ab eodem Beato fundatis, tam Sacerdotum Iesu et Mariae quam Sororum B. M. V. de Charitate, dilecto Patri legifero supremos coelitum honores sanctique nomen et cultum ab Apostolica Sede, iteratis precibus servatoque iuris ordine, mox impetrandi. Hinc instante Rmo P. Gabriele Mallet, Congregationis Iesu et Mariae Procuratore Generali et Causae Postulatore, attentisque obsequentissimis litteris postulatoriis Rmi Dni Episcopi Baiocensis necnon Rmi Superioris Generalis Eudianae Congregationis et tam Antistitae Generalis Congregationis Andegavensis B. M. V. de Charitate a Bono Pastore quam Praepositae Monasterio Cadomensi - erectionis ordine ac tempore prae ceteris primo - N. D. de Charitate a Refugio, supplicia quoque consodalium vota depromentium, Emus et Rmus Dnus Cardinalis Dominicus Ferrata eiusdem Causae Ponens seu Relator in Ordinario Sacrorum Rituum Congregationis Coetu subsignata die ad Vaticanum coadunato, sequens dubium discutiendum proposuit: « An sit signanda Commissio Reassumptionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur? » Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito etiam R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, omnibus sedulo perpensis rescribere rati sunt: « Signandam esse reassumptionem si Sanctissimo placuerit ». Die 30 Maii 1911.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua sententiam Sacrae eiusdem Congregationis ratam habuit et confirmavit propriaque manu signare dignata est Reassumptionem Causae Canonizationis Beati Confessoris Ioannis Eudes, Missionarii Apostolici et Institutoris Congregationis Iesu et Mariae necnon Ordinis B. M. V. de Charitate. Die 14 Iunii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

III.

NEAPOLITANA

CONFIRMATIONIS CULTUS AB IMMEMORABILI TEMPORE PRAESTITI SERVO DEI IACOBO CAPOCCIO A VITERBIO ORDINIS EREMITARUM S. AUGUSTINI ARCHIEPISCOPO NEAPOLITANO BEATO NUNCUPATO.

Saeculo decimotertio, Iacobus Capoccius, Viterbii nobili genere natus eiusdemque civitatis patritius, a pueritia litteris ac pietate instructus est. Adolescentulus Eremitarum S. Augustini coenobium, in proximo Monte Cimino situm, frequentare coepit, eorumque sancta conversatione illectus, regularis vitae institutum amplecti statuit. Maturiorem agens aetatem, inter memoratos Fratres cooptatus, tyrocinium feliciter explevit atque, unanimi suffragio probatus, vota religiosa nuncupavit. Primum humanioribus litteris, postea philosophicis disciplinis addictus, clarum et profundum ostendit ingenium. Mox theologiae addiscendae causa, una cum sodali eiusdem Ordinis et gentis Columnae Iacobo, ad Athenaeum Parisiense mittitur, ubi doctrinae Sancti Thomae Aquinatis sectator et Aegidii Romani Augustiniensis discipulus, a tantis magistris caelestem doctrinam cum sanctitate coniunctam hausit. Sacerdotio auctus et Lectoratus gradum in suo religioso Ordine assequutus, ad plura gravia officia gerenda a Superioribus destinatur; ipsisque annuentibus, Parisios revertitur, ubi baccalaureatus et doctoratus gradibus decoratus, theologicas disciplinas, tum in illa universitate, tum in civitate Neapolitana, docuit. Praedictorum antecessorum doctrinae ac vestigiis fideli obsequio iugiter inhaerens, sententiam memoratu dignam Bartholomaeo Capuano patefecit, nempe « se credere in fide et Spiritu Sancto, quod Salvator noster doctor veritatis pro illuminatione Orbis et Universalis Ecclesiae, miserit Paulum Apostolum et postea Augustinum et novissimo tempore Fratrem Thomam ». Anno 1302, a Romano Pontifice Bonifacio VIII ad Archiepiscopalem Sedem Beneventanam promotus et a Cardinali Teodorico Episcopo Praenestino consecratus, inter illustres praedictae Sedis praesules merito adnumeratus est. Verum eodem anno ab ipso Summo Pontifice Neapolim translatus Metropolitanam Ecclesiam S. Aspreni et S. Ianuarii gubernandam suscepit. Hanc usque ad obitum tenuit et sapientia, prudentia atque virtutibus illustravit, existimationem et amorem sibi adeptus non solum Romani Pontificis sed etiam Regis Caroli II eiusque filii Rogerii, a quibus plura suae Archidioecesi privilegia impetravit. Neque praetereundum est Ipsum doctos quoque libros de re philosophica et theologica scripsisse ad mentem doctoris Angelici et Aegidii

Romani, qui, typis vulgati, sicut manuscripta, in praecipuis Italiae civitatibus et bibliothecis asservantur. Tandem anno millesimo tercentesimo octavo, Iacobus, plenus meritis, hanc mortalem et aerumnosam vitam cum aeterna beatitudine commutavit. Quum vero una cum fama sanctitatis magis in dies invalesceret cultus publicus, ecclesiasticus, eidem Servo Dei praestitus validisque argumentis ac signis, uti ferebatur, probatus, ad Inquisitiones ordinarias in ecclesiasticis Curiis Viterbiensi, Beneventana et Neapolitana super eiusmodi cultu deventum est. Quibus confectis et Romam ad Sacram Rituum Congregationem transmissis, quum omnia in promptu essent ad Causam agendam, instante Rmo P. Eustasio Esteban, Ordinis Eremitarum S. Augustini Postulatore Generali, Emus et Rmus Dñus Cardinalis Dominicus Ferrata, eiusdem Causae Ponens, in ordinariis ipsius Sacrae Congregationis Comitiis subsignata die ad Vaticanum habitis, sequens dubium discutiendum proposuit: « An sententia lata a Iudice ab Emo et Rmo Dño Cardinali Archiepiscopo Neapolitano delegato super casu excepto a decretis sa. me. Urbani Papae VIII sit confirmanda in casu et ad effectum de quo agitur? » Et Emi ac Rmi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem eiusdem Emi Ponentis, audito voce ac scripto R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore omnibusque mature perpensis, rescribere rati sunt: « *Affirmative*, seu confirmandam esse sententiam ». Die 30 Maii 1911.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X, per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habuit et confirmavit, die 14 Iunii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

IV.

ROMANA seu WESTMONASTERIEN.

BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS SERVI DEI P. DOMINICI A MATRE DEI SACERDOTIS PROFESSI E CONGREGATIONE CLER. REGUL. EXCALCEATORUM SANCTISSIMAE CRUCIS ET PASSIONIS D. N. I. C.

Anno 1849, die 21 Augusti, Reading in Britannia, magna cum fama sanctitatis, diem supremum obiit P. Dominicus a Matre Dei, qui Viterbii anno 1792 ortus ex Ioseph Barberi et Antonia Pacelli, agrorum cultui

addictus est. Postea vero inter Sodales a Cruce et Passione, Deo vocante, cooptatus et sacerdotio auctus, Sancti Pauli a Cruce votis obsecundans, se impendit et superimpendit pro animabus, praesertim Anglorum. Multis et praeclaris muneribus functus apud suos sodales, anno 1840, quum in Belgicas regiones iussu Moderatorum Sodalitatis se contulisset, Tornaci primam sodalitatis ipsius domum excitavit, pluribus et magnis obstaculis virili prorsus animo superatis. Biennio post in Angliam veniens incredibile dictu est qua animi alacritate per integrum septennium adlaboraverit, tum erectis suae Congregationis novis recessibus, tum missionibus et scholis institutis, ut Christi Domini votum impleretur: « Ut omnes unum sint, sicut tu, Pater, in me et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint » (Ioan., XVII, 21). Plures quidem tunc temporis nec leves contumelias pro Christi nomine passus est; sed Qui servos suos in omni tribulatione consolatur, consolatus est et Dominicum, qui, flens prae gaudio, multis ex Anglis Sanctae Ecclesiae nomine pacis osculum dedit; quos inter et clarissimo viro Ioanni Newman, qui postea, ob eius praeclara merita, amplissimo Sacrosanctae Catholicae Ecclesiae PP. Cardinalium Coetui adlectus est. Post eius mortem, quum fama sanctitatis eius in dies invalesceret, ordinariis inquisitionibus super eadem fama rite peractis et ad Sacrorum Rituum Congregationem transmissis, instante R. P. Gregorio a Virgine Perdolente e Congregatione Crucis et Passionis D. N. I. C., attentisque litteris postulatoriis plurium Revmorum Archiepiscoporum et Episcoporum, necnon Revmorum Praepositorum Generalium Ordinum et Congregationum, infrascriptus Cardinalis Sacrae Rituum Congregationi Praefectus et eiusdem Causae Relator, in ordinariis comitiis subsignata die ad Vaticanum habitis, sequens dubium discutiendum proposuit: « An signanda sit Commissio introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur? » Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Cardinalis Ponentis, audito voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, omnibus accurate perpensis, rescribendum censuerunt: « Signandam esse Commissionem si Sanctissimo placuerit ». Die 30 Maii 1911.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per ipsum infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habuit et probavit, simulque propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae Beatificationis et Canonizationis

Ven. Servi Dei Dominici a Matre Dei, Sacerdotis Professi e Congregatione Clericorum Regularium SSmae Crucis et Passionis D. N. I. C. Die 14 Iunii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

V.

BAIONEN.

NOVA DUBIA.

Ab hodierno Kalendarista Dioecesis Baionensis, praehabito consensu Revmi Episcopi eiusdem Dioeceseos, Sacrae Rituum Congregationi nova quaedam dubia pro opportuna solutione reverenter exposita sunt; videlicet:

I. Ubi Festum Titularis ex longaeva consuetudine celebratur ad instar Patronorum, Dominica infra Octavam eiusdem cum concursu populi, per unam Missam solemnem de Festo cum commemoratione Dominicae, utrum solemnitas S. Ioannis Baptistae Titularis in eamdem Dominicam incidens ac solemnitas Ss. Apostolorum Petri et Pauli in Galliis praeceptiva, debeat huic praeferri, vel in aliam subsequentem Dominicam reponi, utpote non praeceptiva, sed tantum permissa?

II. Utrum laico Missae inservienti ministrari possit Sacra Communio intra Presbyterium et in ora suppedanei Altaris, etiamsi non sit indutus habitu clericali?

III. Utrum preces post Missam privatam iussu Leonis XIII dicendae, omitti debeant post Missam votivam lectam de SS. Corde Iesu, prima cuiusque mensis feria VI celebratam cum privilegiis Missae votivae solemnis pro re gravi?

IV. Quando celebrans ad Vesperas coram SSmo Sacramento exposito Officium facit ad scamnum, debetne, cum accedit ante medium Altaris ad Magnificat, genuflectere unico genu super infimum gradum, vel utroque genu in plano?

V. Quum cantantur Vesperae coram SSmo Sacramento exposito, utrum celebrans possit a principio amictu, alba, stola et pluviali indutus Officium facere, eique Diaconus et Subdiaconus alba, dalmatica et tunica induti assistere a principio Vesperarum, ratione Processionis immediate post Vesperas instituendae, praesertim in Ecclesiis quae pluribus carent pluvialibus pro assistentibus?

VI. Utrum in Quadragesima, quando Vesperae immediatae post Missam solemnem cantantur, celebrans possit pluviali super albam et stolam indutus Officium facere cum assistentia Diaconi et Subdiaconi dalmatica et tunica indutorum?

VII. Utrum iuxta Decreta 23 Novembris 1906, *Dubia* ad XI, et 1 Februarii 1907, Eremitarum Camaldulensium Montis Coronae ad X, Oratio *Deus cuius misericordiae non est numerus* in Functione Tridui vel Octidui intra annum post Beatificationem vel Canonizationem, cantari debeat ante *Tantum ergo*, vel in hoc casu servari debeat specialis dispositio Decreti 16 Decembris 1902, ad VI, super privilegiis Octidui vel Tridui concedi solitis?

VIII. Utrum Novendialis supplicatio quae, ex Litteris Encyclicis Leonis PP. XIII, *Divinum illud munus*, diei 9 Maii 1897, Festum Pentecostes praecedere debet, incipi debeat feria VI infra Octavam Ascensionis Domini, ut terminetur in ipsa Vigilia Pentecostes, vel possit iuxta praxim huius Dioeceseos incipi tantum Sabbato, ita ut finem habeat novendialis supplicatio ipso die Festo Pentecostes?

Et Sacra Rituum Congregatio, audita Commissionis Liturgicae sententia, omnibus sedulo perpensis, ita respondendum censuit:

Ad I. In casu praeferatur solemnitas Ss. Apostolorum Petri et Pauli in Galliis praeceptiva.

Ad II. Affirmative.

Ad III. Missa de qua in precibus habeatur uti solemnis, eique applicari potest Decretum num. 3697, *Ordinis Minorum Capuccinorum S. Francisci*, 7 Decembris 1888, ad VII.

Ad IV. Negative ad primam partem; affirmative ad secundam.

Ad V. Negative.

Ad VI. Negative.

Ad VII. Satis provisum in Decreto citato.

Ad VIII. Affirmative ad primam partem; negative ad secundam.

Atque ita rescripsit, die 8 Iunii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Ep. Charystien., *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

PARISIEN.

NULLITATIS MATRIMONII (ROTTNER-SMITH).

Pio PP. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno octavo, die 24 Martii 1911, RR. PP. DD. Seraphinus Many, Ponens, *Franciscus Heiner et Ioannes Prior, Auditores de turno, in causa* Parisien. - Nullitatis Matrimonii - *instante pro appellatione Defensore Vinculi Parisiensi adversus sententiam Curiae Parisiensis inter Magdalenam Rottner, repraesentatam per procuratorem Nazarenum Ferrata advocatum, et Haroldum Smith, qui declaravit nullam agere se velle partem in iudicio, interveniente et disceptante in causa Vinculi Defensore ex officio, sequentem definitivam tulerunt sententiam.*

Die octava Augusti 1899, Haroldus Smith, e secta protestantium, et Magdalena Rottner, legitima obtenta dispensatione mixtae religionis, matrimonium contraxerunt in capella parochialis Ecclesiae S. Magdalenae, Parisiis. Cum matrimonium, ut saepe contingit in huiusmodi mixtis nuptiis, infaustos exitus habuisset, et coniuges ab invicem discessissent anno 1907, Magdalena Rottner, consultis peritis viris, libello oblato ad Illm̃um Archiepiscopum Parisiensem die 7 Ianuarii an. 1909, postulavit ut a Curia Parisiensi suum cum Haroldo Smith matrimonium nullum declararetur ex defectu formae Tridentinae. Revera, die 16 Novembris eiusdem anni 1909, a praedicta Curia sententia definitiva prodiit, qua decretum fuit: « Constare de nullitate matrimonii in casu ob defectum formae Tridentinae ». A qua sententia statim appellavit Rev. Defensor Vinculi Parisiensis, et ideo causa delata est ad H. S. O., ubi de more concordatum est dubium ut sequitur: « *An constet de nullitate matrimonii in casu?* »

Ad quod dubium RR. PP. DD. Auditores respondendum censuerunt:

« *Affirmative* ».

In iure, quod vigebat tempore quo contractum fuit dictum matrimonium, certum est matrimonium esse nullum, quando contractum fuit « aliter quam praesente parocho, vel alio sacerdote de ipsius parochi « vel Ordinarii licentia, et duobus vel tribus testibus ». Per parochum

autem intelligitur ille, qui sit alterutrius sponsi parochus proprius ratione domicilii aut quasidomicilii; quod si alteruter sponsus sit iuridice vagus, parochus loci, ubi commoratur tempore contracti matrimonii (omissa controversia de coeteris parochis, est eius parochus proprius. Unde, ut matrimonium sit validum, requiritur praesentia parochi proprii in dicto sensu, vel alterius sacerdotis de licentia parochi proprii vel Ordinarii.

In facto, matrimonium, de quo agitur inter Haroldum Smith et Magdalenam Rottner, contractum fuit coram sacerdote, nimirum R. P. Du Lac, delegato a parocho, vel primo Vicario (Parisiis, primus Vicarius assimilatur parocho quoad celebrationem matrimoniorum) parochiae Sanctae Magdalenae, obtenta dispensatione in impedimento prohibente mixtae religionis ab Officiali seu Vicario Generali pro causis matrimonialibus Parisiis constituto.

Porro: 1.° Parochus S. Magdalenae non erat parochus proprius nec Haroldi Smith, quod est extra controversiam, nec Magdalenae Rottner;

2.° Ad hoc celebrandum matrimonium nulla fuit concessa licentia ab Officiali seu Ordinario Parisiensi;

3.° Neuter sponsus erat vagus, nec Magdalena Rottner, quod est extra controversiam, nec Haroldus Smith.

Unde matrimonium celebratum fuit « aliter quam praesente parocho vel alio sacerdote de licentia ipsius parochi vel Ordinarii » et ideo nullum est.

Quod attinet ad primum punctum, haec constant attestationibus testium, et a nemine in dubium revocantur. Pater et Mater Magdalenae Rottner, tempore matrimonii a filia contracti anno 1899, iam a tredecim annis ab invicem iuridice separati erant; pater commorabatur in provinciis Galliae australibus, ut plurimum in oppido Béziers, dioecesis Montis Pessulani, cuius ideo legale domicilium filia, utpote minorennis, participabat; Magdalena autem vivebat cum matre, quae custodiam filiorum retinuerat, et ideo de facto etiam huius domicilium participabat. Porro mater habebat, in territorio parochiae Neuilly, dioecesis Parisiensis, domum habitationis, cuius locationis pretium annuum 2000 libellas superabat, et quae rebus omnibus ad commodam habitationem instructa erat, nimirum cubiculis et lectis pro matre, filio et duabus filiabus, caenaculo pro cibo sumendo, et aula pro receptione hospitum et visitantium; insuper habebat Parisiis, in territorio parochiae S. Magdalenae, officinam sarcinatricum, in qua ipsa cum filia et quibusdam aliis puellis, quae suas ipsi operas locabant, in vestibus conficiendis aut reficiendis horas diurnas terebat; transacta nocte et sumpto ientaculo in

domo sita Neuilly, quotidie mater et filia in officinam veniebant, in qua usque ad horas vespertinas laborabant; quo facto redibant in domum Neuilly, ubi, coena cum familia sumpta, somno indulgebant. In officina prandium sumere solebant, ne tempus tererent toties redeundo Neuilly; verum in hac officina numquam sumebant coenam nec noctem transigebant, nec unquam ibi visus est lectulus. Quibus positis, oritur quaestio de loco domicilii pro matre et filia Rottner; habebantne domicilium in parochia Neuilly, vel in parochia S. Magdalenae, vel utrobique?

Ad quam solvendam quaestionem, habenda est prae oculis definitio domicilii; porro domicilium est « locus, in quo quis larem rerumque ac fortunarum suarum summam constituit, unde non sit discessurus, si nihil avocet ». Ita ex iure romano; Voetius, *ad Pandectas, lib. V, tit. 1, n. 92;* quam definitionem recipiunt et exponunt Canonistae, v. g. Reiffenstuel, *in tit. De foro competenti, n. 16 seq.*, et alii communiter. In qua definitione notandum est praecipuum domicilii elementum esse larium constitutionem; lares enim alicubi constituere nihil aliud est quam ibi constituere centrum vitae privatae et domesticae, italice « focolare », gallice « foyer » ubi parentes privatim degunt, ubi proles nascitur, alitur, crescit, ubi amici et hospites invitantur et recipiuntur, ubi tota familia praecipuas refectiones sumit, et dormit; hic est enim vere locus habitationis, quia ibi vera vita agitur domestica et familiaris. Utique parentes qui alicubi lares dicto modo constituerunt, ibi etiam rerum et fortunarum suarum summam constituere solent; verum nihil detractum erit de veritate habitationis et domicilii, si etiam alibi habeant domum emptam aut conductam, pecuniam aut titulos in negotiationibus expositos, aut in mensis argentariis (*banche*) collocatos; in communi enim hominum aestimatione haec omnia nihil commune habent cum ratione domicilii.

Unde in casu, cum mater et filia Rottner lares certo constituerint in parochia Neuilly, in parochia autem S. Magdalenae non habuerint nisi officinam sarcinatricum, concludendum est domicilium earum fuisse in Neuilly, non vero in parochia S. Magdalenae, et ideo solum parochum loci Neuilly, non vero parochum S. Magdalenae, fuisse earum proprium parochum.

Nec dicatur aliquem habere posse simul duo domicilia, in duobus diversis locis constituta, quando aequaliter aut fere aequaliter collocatus est in utroque loco; quod praecise contingit in nostro casu, in quo videmus matrem et filiam Rottner habitasse simul in parochia Neuilly et in parochia S. Magdalenae, ibi quidem per diem, illic per noctem.

Verum quidem est, in iure romano (*L. Adsumptio originis, 6, D. Ad*

municipalem, L. 1) et in iure Canonico (cap. *Cum quis, 2, De sepulturis in 6*), aliquem habere posse duo domicilia in duobus locis, quando aequaliter aut fere aequaliter se collocavit in utroque: « Cum ab eo - inquit « Bonifacius VIII in dicto capite - qui duo habet domicilia se collocans « aequaliter in utroque »; sed cum constitutio larium sit praecipuum elementum in domicilio, ut supra dictum est, non intelligitur quomodo ille, qui in uno loco constituit lares, et in altero constituit tantum officinam, negotiationem aut partem, licet ingentem, fortunarum suarum, dici possit collocatus aequaliter in utroque loco; utique multo magis collocatus est in loco ubi lares habet, quam in loco ubi officinam tantum habet. Unde auctores qui dictum caput Bonifacii VIII de duobus domiciliis et aequali in utroque collocatione explanant, hanc aequalem collocationem intelligunt, non de horis diurnis in uno loco, et de nocturnis in altero transactis, sed de aequali aut fere aequali numero mensium per annum in uno et in altero loco transactorum; qui enim sex circiter mensibus in civitate, et sex circiter mensibus ruri quotannis degit, profecto, ceteris paribus, aequaliter aut fere aequaliter collocatus est in utroque loco; qui autem constituit lares in uno loco, ibi dormiendo, fovendo familiam, coenando etc., et in altero loco horis diurnis negotiatur aut laborat, utique non dicitur nec est aequaliter collocatus in utroque loco; sed iterum dico, multo magis collocatus est in loco ubi lares habet, quam in loco ubi negotiationi tantum aut labori vacat, quia secundum communem hominum aestimationem, praecipuum elementum collocationis ad domicilium requisitae est larium constitutio.

De veritate autem huius solutionis hodie amplius dubitari nequit. Haec enim praecisa species de commoratione diurna in uno loco, et nocturna in altero, proposita est, anno 1875, S. Congregationi Inquisitionis, ab Emo Cardinali Guibert, Archiepiscopo Parisiensi, his verbis:

« Beatissime Pater, ad pedes S. V. humiliter provolutus, Iosephus « Hippolitus Card. Guibert, archiepiscopus Parisiensis, exponit quod saepe « saepius in dioecesi Parisiensi accidit ut qui matrimonium contrahere « cupiunt, duplex domicilium habere videantur; unum quidem publi- « cum, notum, fixum et permanens, ubi de omnibus seu mercaturae seu « industriae rebus tractatur, alterum vero etiam notum, fixum et per- « manens, ubi palam cum familia sua inhabitant ac dormiunt, cum « amicis suis epulantur, et de cunctis familiae rebus tractatur. Quae- « ritur igitur quodnam sit verum domicilium, atque an in alterutro « matrimonium iniri queat valide et licite ».

Cui quaestioni responsum est ut sequitur:

« Feria IV, die 12 Maii 1875. In Congregatione Generali S. R. et

« Universalis Inquisitionis habita coram Emis ac Revmis DD. S. R. E. « Cardinalibus Generalibus Inquisitoribus, proposito supra scripto dubio « et praehabito voto DD. Consultorum, iidem Emi et Revmi DD. decre- « verunt :

« Ad 1. Verum domicilium ad effectum valide contrahendi matri- « monium in facie Ecclesiae, illud intelligi in quo quis cum sua familia « inhabitat et dormit.

« I. Pelami, *S. R. et Universalis Inquisitionis Notarius.*

« L. ✠ S. ».

Quae principia etiam S. Congregatio Concilii applicavit in Parisien. *Nullitatis Matrimonii,* 18 Augusti 1906; cum enim quidam nupturiens praetenderetur habere duo domicilia, unum in quo lares constituerat, et dormiebat, alterum in quo horis diurnis negotiabatur aut laborabat, hoc alterum domicilium S. C. respuit, et prius tantum admisit *(Thesaurus Res. S. C. C., t. 165, p. 1027-1044).*

Quod spectat ad secundum punctum, quaeritur utrum ad praefatum matrimonium celebrandum concessa fuit ab Ordinario Parisiensi aliqua licentia seu delegatio, ad normam cit. Conc. Tridentini « aliter « quam praesente parocho vel *alio sacerdote de parochi vel Ordinarii « licentia* ».

Difficultas oritur ex eo quod, cum sponsus, Haroldus Smith, esset sectae Protestantium addictus, Vicarius Generalis Parisiis pro matrimoniis constitutus, Rev. D. Monlezun, ad petitionem parochi S. Magdalenae, concessit dispensationem in impedimento prohibente mixtae religionis; quae dispensatio, iuxta morem Curiae Parisiensis, uti patet ex foliis typis impressis quae continent huiusmodi dispensationes, his verbis concepta erat :

« Dilecto Pastori seu Vicario Ecclesiae N. N. — Viso supplici libello « Nobis oblato per N. N., parochianam tuam, virtute indulti apostolici..., « licentiam vobis damus, per praesentes, sine praeviis denunciationibus, « recipiendi mutuum ipsorum consensum, extra ecclesiam, absque ulla « ecclesiastica solemnitate, nulla benedictione, nullisque precibus adhi- « bitis : sed accitis duobus testibus a S. Concilio Tridentino requisitis, « servatisque aliunde servandis ».

Cum ergo dicat Ordinarius « licentiam vobis damus..... recipiendi mutuum ipsorum consensum..... », haec videtur esse licentia seu delegatio requisita a Conc. Tridentino, et ideo matrimonium celebratum est de licentia Ordinarii, et proinde validum est.

Sed contra est, quod praedicta licentia, concessa ab Ordinario Paririensi, non est ullo modo licentia assistendi matrimonio, in sensu Conc.

Tridentini, sed dispensatio ab impedimento mixtae religionis, et ideo licentia, non obstante hoc impedimento, celebrandi matrimonium et quidem extra ecclesiam et absque solemnitate. Quae interpretatio demonstratur tum supra relatis terminis huius dispensationis et toto verborum contextu, tum ipsamet inscriptione litterarum, « Dispensatio de mixta religione », tum ipsa iurata depositione Rev. D. Monlezun, qui hanc dedit dispensationem; ipse enim dixit: « Autant par la formation que « j'avais eue des mes prédécesseurs, que par ma conviction personnelle, « je n'ai jamais donné de délégation générale en donnant une dispense « quelconque. J'ai toujours pensé qu'une délégation pour la validité du « mariage demandait de ma part un acte spécial de volonté, que je « devais mettre en termes exprès sur la dispense elle-même. J'ai tou- « jours eu pour habitude d'en prendre note sur la feuille d'enquête. Je « n'ai jamais considéré que les termes employés sur les formules de « dispense de l'Archevêché de Paris, et spécialement les mots " licen- « tiam tibi damus ", renfermassent la délégation spéciale pour l'assi- « stance valide au mariage. Pour moi cette formule permettait au curé « de procéder au mariage licitement, parce que le seul obstacle connu « de moi, c'est-à-dire l'empêchement de mixte religion dans le cas pré- « sent, était levé ».

Unde clarum est Ordinarium Parisiensem non intendisse concedere delegationem seu licentiam in sensu Tridentino, sed tantummodo dispensationem in impedimento prohibente, qua posita, licita fieret celebratio matrimonii.

Nec dicatur hanc licentiam celebrandi matrimonium, quam Ordinarii dari solent *parochis propriis* post impletam inquisitionem de statu libero, ad excitandam in eis facultatem se praebendi testes auctorizabiles, quam, de iure communi, attentis decretis Congregationis S. Inquisitionis de statu libero probando, exercere prohibentur donec accedat venia Ordinarii, non dicatur, inquam, hanc licentiam vim etiam delegationis habere, ita ut, si forte parochus proprius non sit, matrimonium sit validum.

Concedendum est quidem licentiam praedictam, quam Ordinarii *parochis etiam propriis* dare solent, probato sponsorum statu libero, vim habere delegationis ad matrimonium celebrandum; hanc enim licentiam sic pluries interpretata est S. Congregatio Concilii, et notanter in illa causa, quam refert Benedictus XIV in *Instit. 88, n. 4.*

Verum notandum est hanc S. Congregationis interpretationem niti praesumptione, quod revera ita sit voluntas et intentio Episcopi; delegatio enim, cum sit actus voluntatis, debet procedere ex voluntate, nec

ultra voluntatem se extendere potest; quod est notissimum. Unde, si ex tenore licentiae concessae appareat aliam esse voluntatem episcopi, huic voluntati standum est; praesumptio enim cedit veritati. Idcirco, quando in formula licentiae Ordinarius addit haec verba « servata forma Tridentina » aut similia, etiam S. Congregatio Concilii licentiam interpretatur, non de delegatione ad matrimonium celebrandum, sed de mera venia ulterius procedendi, positis ponendis. Ita decrevit in *Neapolitana* 13 Iulii et 19 Dec. 1868 *(Acta S. Sedis, tom. 4, p. 241-249; 289-298)*. In hac enim causa, episcopus non dixerat simpliciter, ut in causa relata a Benedicto XIV: « Concedimus facultatem parocho S. De- « metrii, ut adesse possit matrimonio contrahendo inter etc. » sed: « Parochus, *cui spectat*, cum iam peractae sint tres publicationes..., « celebrabit in sua parochiali ecclesia matrimonium contrahendum « inter etc.... *servata forma S. Conc. Tridentini (Acta S. Sedis, loco cit. « pag. 289)* »; quibus verbis ostendebat suam intentionem esse ut is privative parochus celebraret matrimonium, qui esset vere parochus proprius ad normam Conc. Tridentini; unde, cum parochus, qui de facto celebravit matrimonium, non fuerit parochus proprius, matrimonium declaratum est nullum a S. Congregatione Concilii Tridentini. Ita etiam decidit S. R. Rota in alia *Neapolitana - Matrimonii* - 22 Iunii 1767, quia in formula licentiae concessae, episcopus adhibuerat verba « servata forma Concilii Tridentini » *(Acta S. Sedis, loco cit. p. 297)*. In his ergo casibus praesumptio cessit veritati.

Porro hoc idem omnino dicendum est in praesenti causa: nam 1.° Ut patet ex tenore licentiae, Ordinarius dicit se licentiam illam dare *virtute indulti apostolici;* ergo manifestum est hic non agi de licentia communi celebrandi matrimonium, quam quilibet Episcopus proprio iure dare potest; 2.° Ordinarius non dat praecise licentiam celebrandi matrimonium, sed celebrandi illud « sine praeviis denunciationibus, extra ecclesiam, absque ulla ecclesiastica solemnitate, nulla benedictione, nullisque precibus adhibitis » quae sunt notissima adiuncta dispensationis in impedimento mixtae religionis; 3.° in fine formulae leguntur haec verba: « sed accitis duobus testibus a S. Concilio Tridentino requisitis, *servatisque aliunde servandis* »; quae verba cum sint generalia complectuntur omnia Ecclesiae hac de re praecepta (praeter ea in quibus dispensatum est) et proinde, immo etiam praesertim, praeceptum de parocho proprio, quod est omnium gravissimum; 4.° Tandem, ut supra visum est, Rev. D. Monlezun, qui concessit dispensationem, expresse et firmiter asserit se, iuxta propriam bene perspectam voluntatem, et morem suum constantem, quem e Praedecessoribus suis in Officialitate Parisiensi rece-

pisse se dicit, non intendisse aliud dare nisi dispensationem in impedimento mixtae religionis. Quae cum clara sint et certa, his procul dubio cedere debet praesumptio supradicta.

Addi potest, ad iuris abundantiam, sequens animadversio. Dato, non concesso, Ordinarium Parisiensem hanc revera dedisse delegationem, haec certo remansisset sine effectu. Haec enim delegatio data est, non Rev. P. Du Lac, qui de facto celebravit matrimonium, sed parocho et primo Vicario S. Magdalenae; parochus autem seu vicarius delegavit Rev. P. Du Lac. Porro notissimum est delegatum non posse subdelegare. Quod sancitum est iure romano, *L. 5, D. De iurisdictione, II, I.* « More maiorum ita comparatum est ut is demum iurisdictionem « mandare possit, qui eam suo iure, non alieno beneficio, habet ». Quae lex omnino recepta est in iure canonico, ut constat variis locis iuris, v. g. Cap. *Cum causa, 2, De appellationibus,* ubi legitur: « Cum non nisi dele- « gatus a principe causam alii valeat delegare etc. ». Exceptio fit quando ipse Ordinarius delegans dat delegato facultatem subdelegandi; sed haec exceptio in praesenti causa locum non habet, uti patet ex solito tenore litterarum dispensationis, de quibus agitur, et ex toto Summario, in quo nullum extat vestigium de facultate subdelegandi. Igitur etiam ex hac parte nulla fuit Ordinarii licentia ad celebrandum matrimonium.

Tertium superest punctum, scilicet neuter sponsus erat « vagus », quod solum quaerendum est de Haroldo Smith; nam de Magdalena Rottner constat ex supra dictis eam non fuisse « vagam ».

Porro quod attinet ad Haroldum Smith, nec ipse, tempore contracti matrimonii, vagus fuit. Matrimonium enim celebratum est die 8 Augusti anni 1899; porro hoc ipso tempore domum locatam retinebat Nicaeae, via Blacas, N. 1, in territorio parochiae S. Ioannis Baptistae; quod aperte demonstratur ex ipsa fide solutionis pretii locationis, quae sic scripta est: « Reçu de M. Harold Smith la somme de six cents (600) « francs pour solde de son loyer jusqu'au 30 Septembre prochain. Nice, « le 3 Janvier 1899 - Honorine Alzyary ». Quod confirmatur attestatione scripta ipsius locatricis, Honorinae Alzyary, qua, die 19 Iulii 1899, ita testata est: « Je certifie avoir eu comme locataire Monsieur Harold « Smith, dans mon appartement Rue Blacas, 1, de janvier à fin de Septem- « bre 1899 »; quod deinde, de mandato officialis Parisiensis, coram Iudice Nicensi luculentissime, sub fide iuramenti confirmavit. Unde Haroldus Smith se collocavit in hac domo Via Blacas, a mense Ianuario, cum intentione ibidem remanendi usque ad finem Septembris et proinde per maiorem anni partem; contraxit ibi igitur quasi domicilium, quod adhuc retinebat tempore contracti matrimonii.

Difficultatem facessunt quaedam verba Haroldi Smith in sua secunda depositione coram Iudice Parisiensi; dixit enim: « Très probablement « j'ai laissé mon tricycle, mes bicyclettes, et les quelques affaires per- « sonnelles, qui restaient à Nice, rue Blacas. C'est par complaisance que « les propriétaires de la maison meublée conservaient mes affaires; il « était entendu que cela ne les empêcherait pas de louer, s'ils en trou- « vaient l'occasion, l'appartement, que je venais d'occuper et où je n'avais « nullement l'intention de revenir après mon mariage. En réalité je n'a- « vais fait aucun projet pour mon installation avec ma femme au mois « d'octobre suivant. La maison de la rue Blacas était très respectable, « et j'aurais parfaitement pu m'y installer avec ma femme, mais je « n'avais aucune idée arrêtée à ce moment-là. De fait lorsque je suis « revenu avec ma femme après mon mariage, c'est-à-dire en octobre 1899, « nous avons été nous établir dans une maison de famille, villa Brice, « rue Colta ». Unde videtur Haroldus Smith, quando Nicaea profectus est in fine Iulii 1899, paucis diebus ante matrimonium, dereliquisse domum a se locatam, sine animo revertendi; amisit ergo suum quasi-domicilium, ibi acquisitum, et idcirco, tempore contracti matrimonii, erat vagus.

Verum haec difficultas facile solvitur. Praedicta enim verba Haroldi palam faciunt ipsum quando comparuit coram Iudice Parisiensi anno 1909, penitus oblitum esse specialis locationis, quam contraxerat anno 1899 ad tempus novem mensium; alioquin non dixisset: « C'est par complaisance « que les propriétaires de la maison meublée conservaient mes affai- « res etc. »; cum e contra Haroldus, posita praedicta locatione, non per favorem, sed iure suo stricto, res suas deponere et retinere poterat in domo locata. Cum ergo Haroldus, tempore quo fuit interrogatus a Iudice Parisiensi, praedictae locationis penitus oblitus esset (quod non est mirum decursis a locatione decem annis) respondit iuxta modum, quo Nicaeae agere consueverat singulis annis, non iuxta modum quo revera hoc praecise anno egit. Revera singulis annis domum habitationis locare consueverat usque ad finem stationis hibernae, id est usque ad finem Maii, et postea circa finem Septembris Nicaeam redibat aliam domum locaturus. Hoc autem anno 1899, aliter egit; cum enim iam cogitaret de matrimonio, et de futura uxore, locavit domum ampliorem et quidem ad tempus longius, id est usque ad finem Septembris, ut, si forte Nicaeam rediret hoc nondum elapso tempore, hic cum uxore se collocare posset. Unde in hac domo locata res suas deposuit, et huius clavem penes se retinuit, quam locatrici non restituit nisi finita locatione; quae omnia

didicimus ex ipsa locatrice, quae in sua iudiciali attestatione, haec omnia adiuncta singillatim enarrat.

Et haec plane confirmantur ex Instructione suppletoria, quam RR. PP. DD. Auditores decreto diei 4 Iunii anni 1910 peragi iusserunt. Ex *actis* enim huius instructionis, in qua, quod ad rem praesentem attinet, iterum interrogati sunt Honorina Alzyary et Haroldus Smith, haec plane clara sunt:

1.° Haroldus Smith, die 3 Ianuarii anni 1899, praedictam domum, rue Blacas 1, propria sponte conduxit usque ad finem Septembris, quia, cum Nicaeam quotannis redire soleret in secunda medietate mensis Septembris, officinam aperturus 1 Octobris, volebat, casu quo Nicaeam rediret mense Septembri, habere promptam et paratam domum, in qua se cum nova uxore collocare posset.

2°. Unde quando e Nicaea sub fine Iulii anni 1899, paucis diebus ante matrimonium, profectus est, nec ipse nec locatrix curaverunt recognosci indicem et statum rerum mobilium, quae in domo erant *(inventaire du mobilier)*; quod tamem iuxta morem regionis, fieri debuisset, si Haroldus definitive locum dereliquisset. Insuper, in hac domo, propria bona mobilia, non ex benevolentia locatricis, sed iure proprio stricto retinuit Haroldus. Tandem, quod manifestum signum est retenti quasidomicilii, claves domus Haroldus non restituit locatrici, sed sibi servavit, et ita quidem ut nemo prorsus hanc domum ingredi posset; non enim erant aliae claves.

Et ita rem intellexit non tantum Haroldus, sed etiam Honorina Alzyary; unde cum profectus esset Haroldus in fine Iulii anni 1899, locatrix non modo de praefata domo alii locanda ne cogitavit quidem, sed etiam hanc domum, resque omnes, quae in ea erant, integras prorsus et intactas servavit usque ad finem locationis, scilicet ad finem usque Septembris.

Nec dicatur, Haroldum cum e Nicaea profectus est in fine Iulii anni 1899, retinuisse quidem praefatam domum, ut ibi iure suo bona sua mobilia servaret, sed de facto non habuisse animum huc revertendi, et ideo quasidomicilium, quod mense Ianuario acquisierat, amisisse. Hoc enim dici nequit; nam 1.° sicut ad acquirendum domicilium vel quasidomicilium requiritur, praeter alia, intentio *positiva* commorandi in loco, ita, ad illud amittendum, requiritur intentio *positiva* illuc non redeundi; res enim per quascumque causas nascitur, per easdem dissolvitur; porro, Haroldum, dum e Nicaea proficiscebatur sub fine Iulii an. 1899, habuisse intentionem expressam et positivam non amplius revertendi in locatam domum rue Blacas, in *Actis* nullo prorsus modo

demonstratum est; 2.° si Haroldus locum tutum pro suis tantum rebus retinere voluisset, opus illi non erat ut locationem domus usque ad finem mensis Septembris, et quidem non sine gravibus expensis, produceret; locatrix enim illas paucas res mobiles quae ad Haroldum pertinebant, sartas tectasque usque ad eius reditum ex mera gratia servare solebat; 3.° Clare dicit Haroldus, in Instructione suppletoria, se voluisse locatam domum retinere usque ad finem Septembris, ut casu quo rediret Nicaeam mense Septembri, locum paratum pro se et uxore certo habere posset: « J'avais comme motifs, au commencement de « Janvier, de vouloir prolonger ma location jusqu'en Septembre: ma « volonté personnelle, le désir d'avoir un lieu sûr où déposer mes bicy- « clettes et autres affaires personnelles, de plus la certitude d'avoir un « lieu où me refugier à mon retour à Nice ».

Unde tandem patet Haroldum, tempore contracti matrimonii, nimirum die 8 Augusti 1899, nondum amisisse quasidomicilium quod acquisierat Nicaeae in parochia S. Ioannis Baptistae, et proinde iuridice vagum non esse.

Quibus omnibus, circa tria praedicta puncta, consideratis et sedulo perpensis, Christi nomine invocato, Nos infrascripti Auditores de Turno, pro Tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, confirmata sententia Curiae Archiepiscopalis Parisiensis, decernimus, declaramus et definitive sententiamus: « *Constare de nullitate matrimonii inter Magdalenam Rottner et Haroldum Smith* » et sic proposito dubio respondemus; statuentes praeterea eamdem Magdalenam Rottner ad omnes iudicii expensas teneri.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium, ad quos spectat, ut executioni mandent hanc sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam ss. Canonum et praesertim *cap. 3 Sess. XXV, de Reform.* Concilii Tridentini, iis adhibitis executivis et coercitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis extitura sint.

Romae, die 24 Martii 1911.

L. ✠ S.

Seraphinus Many, *Ponens.*
Franciscus Heiner.
Ioannes Prior.

Sac. Tancredes Tani, *Notarius.*

SIGNATURA APOSTOLICA

ROMANA SEU SALERNITANA,

REFECTIONIS DAMNORUM.

In Ordinario Congressu habito sub die 16 Iunii, anni 1911, ab Emo et Rmo P. D. Card. Vincentio Vannutelli, Praefecto, una cum infrascripto Secretario huius Supremi Apostolicae Signaturae Tribunalis, discussioni subiectus fuit recursus a Sac. Pacifico Rossi interpositus adversus R. P. D. Michaelem Lega S. Rotae Tribunalis Decanum, Ponentem in causa Salernitana-Romana « Refectionis Damnorum » ex capite *suspicionis*. Ex districtissimo istius recursus examine, nec non ex conclusionibus *Voti* cl. Consultoris, manifeste constitit, nullo prorsus iuridico motivo eumdem recursum fulciri. Quare Emus Praefectus pronunciavit decrevitque, iuxta can. 40, par. 2 *Legis Propriae* recursum praefati Sac. D. Pacifici Rossi reiici debere, et acta remitti ad S. Rotae Tribunal, ut ad ulteriora procedat.

L. ✠ S. Nicolaus Marini, *a Secretis S. A. S. T.*

De mandato Emi et Rmi Dni Vincentii Card. Vannutelli, Supremi huius Signaturae Apostolicae Tribunalis Praefecti, decretum quod supra ego infrascriptus expedivi, cum solemnitatibus et clausulis quae sunt de iure et ad *Legis Propriae* normam requiruntur, hac die 21 mensis Iunii 1911.

Iosephus Adv. Fornari, *S. T. A.*

L. ✠ S.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE.

Il Santo Padre, con biglietto e con Breve della Segreteria di Stato si è degnato di nominare:

Assistente al soglio pontificio:

27 Giugno 1911. — Mons. Duarte Leopoldo Silva, Arcivescovo di S. Paolo del Brasile.

Protonotario apostolico ad instar participantium:

1 Luglio 1911. — Mons. Antonio Macedo Costa, dell'archidiocesi di Rio Janeiro.

Prelati domestici di S. S.:

19 Giugno 1911. — Il Rev. Vittorio Day, Vicario Generale della diocesi di Helena;

— Il Rev. Pietro Desiere, Rettore della Parrocchia di S. Patrizio, nella diocesi di Helena;

28 Giugno 1911. — Il Rev. Antonio Fourchégu, Vicario Generale dell'archidiocesi di Santa-Fé (Stati Uniti d'America).

Sua Santità, con biglietto della Segreteria di Stato, si è degnata di nominare:

8 Luglio 1911. — Il Rev. Sacerdote D. Francesco Parrillo ed il Rev. P. Luigi Copéré, della Società di Maria, Consultori della S. Congregazione del Concilio.

ONORIFICENZE.

Sua Santità, con biglietto e con Breve della Segreteria di Stato, si è degnata di conferire le seguenti onorificenze:

La Gran Croce dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

27 Giugno 1911. — Al Sig. Conte Girolamo Fani, Cameriere Segreto di Spada e Cappa Soprannumerario.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, con Placca:

13 Giugno 1911. — Al Sig. Raimondo de Fugger Kirchberg-Weissenhorn, Commendatore dello stesso Ordine e Cameriere Segreto di Spada e Cappa di S. S.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

20 Giugno 1911. — Al Sig. Giorgio de Raymond, Consigliere di Legazione, già Primo Segretario della Legazione del Belgio presso la S. Sede.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

2 Giugno 1911. — Al Sig. Avvoc. Alberto Gandrille, di Orléans.

9 Giugno. — Al Sig. Leone Basquin, dell'archidiocesi di Cambrai.

3 Luglio 1911. — Al Sig. Ingegnere Guglielmo Eiselt, di Dresda.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

La Santità di nostro Signore, con biglietto di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, si è degnata di nominare:

Camerieri segreti soprannumerari:

22 Giugno. 1911. — Mons. Apap-Bologna, della diocesi di Malta.

28 Giugno. — Mons. Giuseppe Sartori, della diocesi di Viterbo e Toscanella;

— Mons. Antonio Daniszewski, della diocesi di Wilna.

NECROLOGIO

Giugno 1911. — Mons. Emanuele Agostino Barreto, Vescovo di Madera.

Luglio 1911. — Mons. Giuseppe Diaz Correia de Carvalho, Vescovo di Viseu (Portogallo).

— Mons. Paolo Emilio Giuseppe Henry, Vescovo di Grenoble.

SACRA ROMANA ROTA.

PAG.

Parisien. - Nullitatis matrimonii (Rottner-Smith) - *24 Martii 1911.* . 324

SIGNATURA APOSTOLICA.

Romana seu Salernitana. - Refectionis damnorum - *24 Iunii 1911.* . . 335

DIARIUM ROMANAE CURIAE

II. Segreteria di Stato, *Nomine, onorificenze* 335

III. Maggiordomato di Sua Santità, *Nomine* 366

IV. Necrologio. . . . . »